

Zondag 20 HC – De Geest vernieuwt je van binnenuit

▪ Liturgie

Voorzang: Ps 43,3.4

Votum / groet

Zingen: Ps 43,5

Gebed

Tekst: zondag 20 HC

Lezen: – 2 Korinte 3,3-6.17-18 -2 Korinte 4,7-18

Zingen: Gez 103,1.6.7

Preek

Zingen: Gez 118

Geloofsbelijdenis

Zingen Gez 163

Gebed

Collecte

Zingen Gez 143

Zegen

Opmerking: ik hoor het graag van te voren wanneer deze preek ergens gelezen wordt. Mijn mailbox is geduldig: hansburger@filternet.nl

Preek over Zondag 20 / 2 Korinte 4,7-18 – De Geest vernieuwt je van binnenuit

Gemeente van Jezus Christus, onze Heer, broers en zussen,

1. We hebben als gemeente een heftige woensdag achter de rug. Met de gemeentevergadering zijn we ergens halverwege blijven steken. En nu zijn we hier als gemeente bij elkaar. Dat is lastig en ingewikkeld. Sommigen zijn er niet. En ik sta hier om een preek te gaan houden. Dat heeft ook iets ingewikkelds. Van de week stond ik hier om namens de kerkenraad vragen te beantwoorden, nu sta ik hier om jullie het goede nieuws van Jezus Christus voor te houden. Misschien zijn er bij jullie ook wel die dat lastig vinden.

Het goede nieuws van Jezus Christus kan dan een bijklank krijgen van platstrijken. Mooie woorden om iets vervelends toe te dekken en weg te drukken. Dat is niet mijn bedoeling. En of het lukt om dat niet te doen, dat mogen jullie zelf na afloop zeggen.

Vanmiddag is zondag 20 uit de Catechismus aan de beurt. Terwijl we bezig zijn met ons project 'Leven vanuit Jezus'. Ik wil met jullie daarom nadenken over de Heilige Geest. Over hoe de Geest ons laat leven vanuit Jezus. We doen dat vanuit 2 Korinte. Waarom juist deze brief?

Paulus schrijft deze tweede Korinte-brief aan een gemeente met wie hij een conflict heeft. Hijzelf is partij in dat conflict. Sommigen in Korinte hebben het niet zo op Paulus. Al met al zijn er de nodige strubbelingen in hun contacten. In 2 Korinte zie je Paulus bezig om ondanks alle strubbelingen de Korintiërs te bemoedigen. En dan gaat het ook over de Heilige Geest.

Er wordt wel eens gevraagd: Waar is de Heilige Geest in onze gemeente? Werkt de Geest hier nog wel? Als je je dat afvraagt, is het belangrijk om te kijken wat Paulus hier in 2 Korinte 3 en 4 zegt over de Heilige Geest. Hoe werkt de Heilige Geest in ons? Waar zie je de Heilige Geest aan het werk? Hoe laat de Geest ons delen in Jezus?

Daarom dus de combinatie van 2 Korinte 3 en 4 met zondag 20 vanmiddag. Laten we kijken hoe Paulus de Korintiërs bemoedigt. Hoe hij ze laat zien waar de Heilige Geest aan het werk is, ook als er strubbelingen zijn. Zo lezen we mee over de schouders van de Korintiërs. Het is handig om je Bijbel er bij te houden, ik zal regelmatig naar 2 Korinte verwijzen. Maar in Paulus' woorden mag je Gods woord horen. God zelf wil jullie door zijn woord bemoedigen. Herinneren aan de Heilige Geest. Aansporen om op die Geest te blijven vertrouwen.

2. Want over wie hebben we het hier?

Over de Geest van God zelf. De catechismus begint ermee. De Heilige Geest is samen met de Vader en de Zoon echt en eeuwig God. De Geest is de Geest van God.

Hoe vaak sta je daar bij stil?

Als we het over de Heilige Geest hebben, hebben we het over God zelf. Als je gelooft dat de Heilige Geest in je komt wonen, dan heb je het over God zelf die in je komt wonen. God – groot en machtig is Hij. Eeuwig, altijd en overal dichtbij ons. Vol van liefde, genade en barmhartigheid. Goed en eerlijk. Een bron van leven en liefde. Dat is God. Dat is de Geest van God.

Dat zie je in 2 Korinte. Daar gaat het in 3,3 over de Geest van de levende God. En even later gaat het over God, vers 5. En dan weer over de Geest, vers 6.

En die Geest, dat is een Geest met een overweldigende kracht. Dat zie je ook in 4,7. Een overweldigende kracht die van God

komt.

God wil dat dat ook duidelijk wordt. Wat moet duidelijk worden? Dat die overweldigende kracht van God komt. Is dat duidelijk voor jou?

En begrijp me goed: dat is geen excuus om fouten goed te praten. Nooit. Van niemand hier in de gemeente.

Maar het is wel eerlijk. Wij zijn vanuit onszelf niet zo bekwaam. Kijk maar in 3,5. Wij zijn maar kleine zwakke mensen. Te vergelijken met aardewerk. Kijk maar in 4,7.

Paulus zegt: de bekwaamheid die er is, die danken we aan God, 3,5. En God wil ook dat heel duidelijk wordt: de kracht die hier in de gemeente werkt, is niet de kracht van mensen. Oftewel: het moet duidelijk worden dat wij niet groeien als gemeente dankzij een deskundige, een adviseur. Niet dankzij een kerkenraad, een dominee, niet dankzij een gemeentelid dat het voortouw neemt. Als deze gemeente een mooie, fijne gemeente is. Het moet duidelijk worden – zegt Paulus, niet ik – dat dat van God komt. Een gemeente bouwen is werk van God. Van Gods Geest.

Dat betekent voor ons nu twee dingen.

Het slot van 3,6: de Geest maakt levend. Waar de Geest is, daar is vrijheid, zegt Paulus in 3,17. Vrijheid om je in te zetten. Vrijheid om lief te hebben. Vrijheid om te bouwen aan de gemeente. Wij mogen vertrouwen,: Hier in de gemeente wil God zelf aan het werk zijn door zijn Heilige Geest. God zelf werkt hier. Geloof jij dat?

En het betekent: door aardewerken potten heen, door mensen die van zichzelf niet bekwaam zijn – daar door heen wil Gods Geest werken. God wil jou en mij inschakelen en gebruiken om te bouwen aan onze gemeente. Laat jij je inschakelen?

3. Laat jij je inschakelen? Dat is een belangrijke vraag.

Let op wat de catechismus verder zegt: De Geest is aan mij gegeven, om mij door waar geloof ... enz. Er zijn er twee actief: de Geest wordt ons gegeven. En ik geloof.

Kijk in 4,13: 'Er staat geschreven: Ik bleef vertrouwen, daardoor kon ik spreken.' Blijven geloven, blijven vertrouwen.

Dat betekent twee dingen:

- Blijf jij verwachten dat God ons verder helpt?

Je kunt moedeloos worden en afhaken. God buiten beeld laten verdwijnen. Alleen achter blijven, bij de pakken neer gaan zitten. Niet meer bidden. Niet meer op God hopen. Het opgeven.

Hoe is dat bij jou? Blijf je intens bidden dat God ons verder helpt? Blijf je intens bidden dat in ons allemaal Jezus Christus zichtbaar wordt? Bid je elke dag dat de Heilige Geest je vult? Of zwakt dat gebed af?

- En het betekent: dat je je in laat schakelen. Paulus laat zien in 4,13: Ik bleef vertrouwen, daardoor kon ik spreken. En in 3,5-6 zie je: God maakt ons bekwaam om te dienen. Dat wil zeggen: Blijven jij en ik geloven dat God ons bekwaam wil maken? Hij wil ons allemaal in staat stellen om ons in te zetten in de gemeente. Maar dan moet je dat wel willen.

De Heilige Geest pleegt nooit een overval. Hij forceert nooit. Hij wil ons wel gewillig maken, onze harde koppigheid zacht maken. Een botterik veranderen in iemand die zich graag inzet voor anderen. Iemand die altijd zit te zeuren in iemand die liefdevol is naar anderen. Maar daar ben je zelf bij. Gelovig, biddend.

En als je het ingewikkeld vindt dat ik dat zeg – luister dan in elk geval naar Paulus. Blijven geloven, blijven vertrouwen.

Waarom is dat belangrijk?

Vergelijk het maar met een sproeier voor in de tuin. Je kunt

een sproeier in de tuin zetten als het warm is. Maar je hebt niets aan een sproeier als die niet met een tuinslang op de waterleiding is aangesloten. En ook als de slang op de kraan zit, ben je er nog niet. Er is water. De sproeier kan aan. Maar je moet hem wel aanzetten. Je kunt geloven vergelijken met de kraan. En de Heilige Geest met het water. Hoe intenser je geloof, hoe sterker je vertrouwen, hoe indringender je gebed, hoe verder de kraan open gaat. Als je ontmoedigt raakt en opgeeft, dan draait de kraan dicht. Niet helemaal, maar toch komt er dan minder water bij de sproeier. Blijf geloven, blijf vertrouwen – draai die kraan helemaal open!

En zie ook dat dat gebeurt. Let niet alleen op de dingen die mis gaan. Zie ook hoe er kranen open staan, hoe er mooie dingen gebeuren, hoe het water van Gods Geest door mensen heen stroomt. Denk aan de Agrarische Dagen, aan de startactiviteit met de jongeren van de kerk. En ik denk aan wat de familie Bakker aan hulp en meeleven ervaart nu hij zijn pols gebroken heeft. En zo is er veel meer.

4. De catechismus zegt dus: de Geest is ook aan mij gegeven om mij door waar geloof deel te geven – aan Christus en al zijn weldaden. Jezus Christus en de Heilige Geest horen bij elkaar. Kijk maar in 3,17-18: daar gaat het over Jezus, onze Heer. Paulus schrijft dan: met de Heer wordt de Geest bedoeld. Waar de Geest van de Heer is, is vrijheid. En als wij Jezus Christus in het gezicht kijken, dan zorgt de Heilige Geest ervoor dat we steeds meer op Jezus gaan lijken. Zijn luister wordt zichtbaar in ons leven. Meer en meer worden we veranderd naar het beeld van Jezus – door de Geest.

Jezus en de Geest horen bij elkaar. Waar de Geest is, wordt Jezus zichtbaar.

De catechismus zegt dan: de Geest geeft ons deel aan Christus en al zijn weldaden. Waarover gaat het dan?

Nou, kijk maar in 2 Korinte 4.

Vers 10: het gaat dan om twee dingen. In ons bestaan worden twee dingen zichtbaar: het sterven van Jezus en het leven van Jezus.

En in vers 16: Ons uiterlijke bestaan gaat verloren, ons innerlijke bestaan wordt van dag tot dag vernieuwd.

Wil je dat Jezus zichtbaar wordt in jouw leven? Dan betekent dat dus twee dingen: van buiten sterven we, van binnen leven we.

En opnieuw: dat is niet bedoeld om ook maar iets goed te praten. Fouten, schuld, vergissingen: laten we ze open en eerlijk tegen elkaar erkennen.

Maar luister ook eerlijk naar wat Paulus zegt.

De volledige verlossing is nog toekomstmuziek. Kijk maar in vers 14: God heeft Jezus al opgewekt. Ons nog niet. Wij zullen – net als Jezus – opstaan uit de dood en met elkaar naar God toe gebracht worden.

En nu – zoals wij hier zitten – gebeuren er twee dingen – bij ieder christen, in iedere kerk: van buiten afbraak, van binnen vernieuwing.

Let daarop.

Dat betekent: wat je het eerste ziet, dat is afbraak. Strijd. Moeite. Tegenwerking door de duivel. De buitenkant valt het meeste op.

En dan is er een heleboel wat moeilijk is, wat tegenvalt. Kijk maar in 4 vers 7 tot 9: we zijn maar een aarden pot. We worden belaagd. We worden aan het twijfelen gebracht. We worden vervolgd. We worden geveld.

Maar: dat is niet alles. Het is net als bij Jezus. Waar was God op Golgotha? Toen Jezus daar hing te creperen, vermoord werd – waar was God toen? Toen was God er en Hij was bezig ons

te verlossen.

Zo is het ook bij ons. Ook al zijn er strubbelingen, is er ruzie, onenigheid: als je gelooft in Jezus Christus, als je de kraan wijd open zet, dan wordt je innerlijk bestaan van dag tot dag vernieuwd.

5. Geloof je dat?

Geloof je dat God dat kan?

Als wij in een onbeheersbare situatie belanden. Als dingen escaleren. Als we een stuk afbraak zien. Als gemeenteleden tegenvallen.

En opnieuw: luister niet naar mij, maar naar Paulus, naar de stem van God.

Geloof je dat God van dag tot dag daarmee bezig wil, daarmee bezig is: ons innerlijk bestaan vernieuwen?

De Geest heet niet voor niets trooster. Niet voor niets staat er in de catechismus: de Geest is mij gegeven om mij te troosten. Het is moeilijk. Wij zijn hier op aarde, Jezus is in de hemel. Hij is er nog niet. Maar hij laat ons niet in de steek. De Geest is er om ons te troosten.

Kijk naar Paulus zelf, naar wat hij zegt in 4 vers 8-9:

We worden van alle kanten belaagd. Maar door de Heilige Geest raken we niet vertwijfeld.

We worden vervolgd. Maar we worden niet in de steek gelaten. Want de Heilige Geest is bij ons en geeft ons mensen om ons heen die ons steunen.

We worden geveld. Maar door de Heilige Geest gaan we niet te gronde.

Bedenk een moment dat jij troost nodig hebt. Wat doe je dan? Vraag je dan de Heilige Geest om je te troosten? Laat je je

troosten door de Geest?

Hoe doe je dat? Door stil te gaan staan. Tijd te nemen om bij God te zijn. Je open te stellen voor de Heilige Geest. En dan eerlijk te zijn. Heer, ik heb verdriet. Heer, het doet pijn. Ik merkte zelf van de week dat dat ook de momenten zijn dat er ruimte komt om te huilen. Om te treuren. En om te merken dat het waar is wat Jezus zegt:

Gelukkig de treurenden, want zij zullen getroost worden.

Door de Heilige Geest.

Hij geeft je rust. Hij geeft je blijdschap. Hij geeft je vrede.

Herken je dat?

Broers en zussen, als het niet gaat zoals wij zouden willen. Als het moeilijk is. Als je het zwaar hebt. Denk dan niet: de Geest is er niet meer.

De Geest is er juist ook om ons te troosten.

6. En tot slot: de Geest geeft ons uitzicht.

De bijbel noemt de Geest wel een voorschot. Een garantie. Wat betekent dat?

Een voorschot: vergelijk het maar met het bouwen van een huis. Een aannemer gaat een huis voor iemand bouwen. Dan kan die aannemer een voorschot vragen. Een deel van het bedrag dat voor het te bouwen huis betaald moet worden, betaal je dan vooruit. Zo is de Heilige Geest een vooruitbetaling. God gaat ons heel veel geven – eeuwige heerlijkheid. De Heilige Geest is het voorschot, het begin wat we nu al krijgen. De rest komt straks.

En dus is de Geest ook een garantie. Als het voorschot gegeven is, komt de rest ook. Dat garandeert de Heilige Geest. Hij is

het eerste wat je krijgt – de rest volgt.

Vandaar dat de catechismus zegt: Hij zal voor eeuwig bij mij blijven. Als de Geest er nu is, dan tot het einde toe.

Dat wil zeggen: als de Geest er is, staat de goede afloop vast.

Is dat een doekje voor het bloeden? Een goedmakertje?

Wat denk je zelf?

Dat kan het worden. Een makkelijke manier om dingen glad te strijken. Maar zo bedoelt Paulus het niet.

Het is voor hem een aansporing om vol te houden en door te gaan in de strijd. Om door te gaan met zijn plicht. Nog even afzien, dan is het voorbij. Kijk maar in vers 17-18 van hoofdstuk 4. We hebben nu een geringe last te dragen, maar straks krijgen we een eeuwige luister die alles overtreft. Hier zien we dingen die niet leuk zijn. Maar er is meer dan wat zichtbaar is. Het onzichtbare komt – en dat blijft eeuwig.

En, zegt Paulus dan in vers 16, daarom verzaken wij onze plicht niet.

Zou je de moed haast verliezen bij al het gezeur? Natuurlijk! Natuurlijk verlies je soms de moed bijna. Er is genoeg reden om op te geven. Laat maar – ik blijf voortaan in mijn bed liggen op zondagmorgen.

Maar er is nog meer reden om niet op te geven.

Geef niet op. Want de Heilige Geest garandeert je dat je er komt. Laat de kraan open staan. Ontvang de Heilige Geest steeds weer. Hij is bij je. Hij blijft bij je. Voor eeuwig.